

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยนับเป็นตลาดรถจักรยานยนต์ที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่งที่มีขนาดการผลิตใหญ่เป็นอันดับ 3 ของอาเซียน โดยมีปริมาณการผลิตรถจักรยานยนต์สำเร็จรูปในปี 2552 จำนวน 1.6 ล้านคัน และมีการผลิตชิ้นส่วนครบชุดเพื่อส่งออกไปประกอบเป็นรถจักรยานยนต์สำเร็จรูปยังต่างประเทศอีกประมาณ 5 แสนคัน จากปริมาณการผลิตดังกล่าวทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการผลิตรถจักรยานยนต์สูงเป็นอันดับที่ 14 ของโลก จึงอาจกล่าวได้ว่า ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตรถจักรยานยนต์ที่สำคัญแห่งหนึ่งทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ด้วยเหตุที่ประชากรส่วนใหญ่มีรายได้ต่อหัวอยู่ในระดับต่ำ ทำให้รถจักรยานยนต์กลายเป็นทางเลือกที่เหมาะสมกับความสามารถในการถือครองของประชากรในประเทศ ซึ่งประชากรรายได้ระดับกลางจะมีสัดส่วนการถือครองรถจักรยานยนต์สูง เนื่องจากเป็นช่วงระดับรายได้ที่สามารถถือครองรถจักรยานยนต์ได้ไม่ลำบากนัก นอกจากนี้การพัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่ยังกระจายไปไม่ถึงสภาพการจราจรที่แออัด และราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้น ล้วนเป็นปัจจัยผลักดันให้ความจำเป็นในการใช้รถจักรยานยนต์ในชีวิตประจำวันเพิ่มตามมา (กรุงเทพธุรกิจ, 2553: ออนไลน์)

แต่ด้วยผลกระทบตั้งแต่ปี 2549 ตลาดรถจักรยานยนต์กลับต้องเผชิญภาวะเศรษฐกิจถดถอย ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ รวมถึงปัญหาการเมืองภายในประเทศ ล้วนส่งผลให้ตลาดรถจักรยานยนต์มีอัตราการเจริญเติบโตลดลงต่อเนื่องถึงร้อยละ 23.2 โดยจะเห็นได้จากสภาพการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ทั่วประเทศในปี 2552 มียอดรวมการจำหน่ายรถจักรยานยนต์ทุกยี่ห้อจำนวน 1,535,613 คัน โดยลดลงจากปี 2551 ที่มียอดรวมการจำหน่ายที่ 1,703,376 คัน ลดลงร้อยละ 10 ซึ่งจำนวนรถจักรยานยนต์ที่ได้รับการจดทะเบียนทั่วประเทศปี 2552 มีจำนวน 1,635,807 คัน โดยลดลงจากปี 2551 ซึ่งมีรถจักรยานยนต์ที่ได้รับการจดทะเบียน 1,796,376 คัน ลดลง 160,569 คัน (Newswit, 2553: ออนไลน์) สำหรับรถจักรยานยนต์ที่มีจำหน่ายในท้องตลาดแบ่งออกเป็นสี่ประเภทได้แก่ รถจักรยานยนต์เกียร์ธรรมดาหรือรถครอบครัวมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงที่สุดร้อยละ 49 รถจักรยานยนต์เกียร์อัตโนมัติร้อยละ 47 รถจักรยานยนต์แบบครอบครัวกึ่งสปอร์ต

ร้อยละ 2 และรถจักรยานยนต์แบบสปอร์ตร้อยละ 1 ตามลำดับ (กรมการขนส่งทางบก, 2553: ออนไลน์)

ปัจจุบันธุรกิจจำหน่ายรถจักรยานยนต์ในจังหวัดลำพูนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ตัวแทนจำหน่ายรถจักรยานยนต์และร้านจำหน่ายรถจักรยานยนต์อิสระ โดยตัวแทนจำหน่ายรถจักรยานยนต์จะจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งเพียงยี่ห้อเดียว เช่น บริษัทนิคมพานิช บริษัทสหพานิช และห้างหุ้นส่วนจำกัดแสงชัยพาณิชย์ลำพูน เป็นผู้จัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า บริษัทสหพานิช และห้างหุ้นส่วนจำกัดแสงชัยพาณิชย์ลำพูน เป็นผู้จัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ยี่ห้อยามาฮา เป็นต้น ซึ่งตัวแทนจำหน่ายรถจักรยานยนต์ในจังหวัดลำพูนมีจำนวนรวม 25 แห่ง ส่วนร้านจำหน่ายรถจักรยานยนต์อิสระ จะจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์หลากหลายยี่ห้อ เช่น บริษัทจิราภรณ์ลำพูนจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีอุดมมอเตอร์ และห้างหุ้นส่วนจำกัดชมภูรัตน์พาณิชย์ จะจัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ยี่ห้อฮอนด้า ยามาฮา ซูซูกิ และควาซาจิ เป็นต้น ซึ่งร้านจำหน่ายรถจักรยานยนต์อิสระมีจำนวน 7 แห่ง (สำนักงานความร่วมมือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2553: ออนไลน์)

จากสภาพเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มดีขึ้น กฎเกณฑ์การให้สินเชื่อที่ผ่อนคลายเป็นปัจจัยการเงิน รวมถึงการแข่งขันการทุ่มกิจกรรมการตลาดของค่ายรถจักรยานยนต์และดีลเลอร์เป็นปัจจัยกระตุ้นให้ยอดขายในประเทศมีโอกาสขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น (Positioningmag, 2552: ออนไลน์) ทำให้ผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายรถจักรยานยนต์ต้องแข่งขันการทำการตลาดเพื่อรักษายอดขายและส่วนแบ่งทางการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายและการทำตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

เนื่องจากจังหวัดลำพูนจัดเป็นเมืองอุตสาหกรรมที่สำคัญของภาคเหนือและตั้งอยู่ใกล้จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นเมืองหลัก มีจำนวนประชากรประมาณ 433,418 คน โดยประชากรจังหวัดลำพูนมีรายได้เฉลี่ยของประชากรในปี 2550 จำนวน 150,471 บาทต่อคนต่อปี ซึ่งเป็นรายได้เฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับ 1 ของประชากรในเขตภาคเหนือ และมีผลิตภัณฑ์มวลรวม(GDP)มูลค่า 65,101 ล้านบาท มาจากธุรกิจหลักเกี่ยวกับอุตสาหกรรม เกษตรกรรมและการค้าส่งเป็นหลัก (จังหวัดลำพูน, 2553: ออนไลน์) ซึ่งประชากรเหล่านี้ล้วนมีศักยภาพในการซื้อยานพาหนะประเภทรถจักรยานยนต์ จากจำนวนการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์ในจังหวัดลำพูนปี 2552 มีทั้งหมด 9,741 คัน โดยลดลงจากปี 2551 ที่ได้รับการจดทะเบียน 11,488 คัน ลดลงร้อยละ 15.21 (สำนักงานขนส่งจังหวัดลำพูน, 2552: ออนไลน์) จากแนวโน้มการลดลงของยอดขายรถจักรยานยนต์ส่งผลให้ผู้ประกอบการธุรกิจ

ขายรถจักรยานยนต์แต่ละราย มีความจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์ทางการตลาดต่างๆ เช่น เงินคาวนน้อย ระยะเวลาการผ่อนชำระที่ยาวขึ้น การให้คำแนะนำหลังการขาย การให้ส่วนลดและความรวดเร็วในการส่งมอบ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้า

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคในจังหวัดลำพูนในการซื้อรถจักรยานยนต์ เพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงให้สอดคล้องตรงกับความต้องการของผู้บริโภค และพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคในจังหวัดลำพูนในการซื้อรถจักรยานยนต์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคในจังหวัดลำพูนในการซื้อรถจักรยานยนต์
2. สามารถนำข้อมูลผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินธุรกิจการซื้อรถจักรยานยนต์ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

นิยามศัพท์

พฤติกรรมการซื้อ หมายถึง ลักษณะของการกระทำของผู้บริโภคในจังหวัดลำพูน ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อรถจักรยานยนต์ ในด้านต่างๆ ดังนี้คือ ลักษณะของผู้บริโภค สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ วัตถุประสงค์ในการซื้อ ผู้ที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจซื้อ โอกาสในการซื้อ ช่องทางและแหล่งที่ซื้อ และ ขั้นตอนในการตัดสินใจ

รถจักรยานยนต์ หมายถึง รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์ โดยใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อน มี 4 ประเภท ได้แก่รถจักรยานยนต์เกียร์ธรรมดา รถจักรยานยนต์เกียร์อัตโนมัติ รถจักรยานยนต์แบบครอบครัวกึ่งสปอร์ต และรถจักรยานยนต์แบบสปอร์ต

ผู้บริโภค หมายถึง ผู้ที่กำลังจะซื้อรถจักรยานยนต์หรือผู้ซื้อรถจักรยานยนต์ในจังหวัดลำพูน ในระยะเวลาไม่เกิน 2 ปีที่ผ่านมา